«Қазақстандық Қайта Даярлау және Біліктілікті Арттыру Орталығы «Bilimzet» ЖШС

ТОО « Казахстанский Центр Переподготовки и Повышения Квалификации «Bilimzet»

Білім беру ұйымдарының әдіскерлеріне арналған
«Білім беру ұйымындағы әдістемелік менеджмент»
педагогтердің біліктілігін арттыру курсының
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Сағат саны: 57 ак.сағ.

Алматы, 2025 ж.

1. Жалпы ережелер

«Білім беру ұйымындағы әдістемелік менеджмент» біліктілікті арттыру бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) Қазақстан Республикасының қолданыстағы нормативтік-құқықтық базасына сәйкес әзірленді. Оған «Білім туралы» Заң, «Педагог мәртебесі туралы» Заң, кәсіби стандарттар, сондай-ақ педагогтер мен әдістемелік қызметтің жұмысын реттейтін регламенттер кіреді. Бағдарлама білім беру саясатының стратегиялық бағыттарын, Қазақстан Республикасының 2029 жылға дейінгі ұлттық даму жоспарын және білім беруді жаңғырту саласындағы тұжырымдамалық құжаттарды ескере отырып дайындалған.

Бағдарламаның өзектілігі білім беру жүйесінің трансформациясы, оқытудың құзыреттілік моделіне көшу, педагогтерді аттестаттаудың жаңартылған тәсілдері, цифрлық технологияларды енгізу және педагогтердің кәсіби қызметіне қойылатын талаптардың артуы жағдайында әдістемелік қызметтің рөлінің күшеюімен айқындалады. Қазіргі заманғы әдіскер педагогтерге әдістемелік қолдау көрсететін, олардың кәсіби әлеуетін дамытуға ықпал ететін және білім беру процесінің сапасын арттыруды қамтамасыз ететін негізгі тұлға болып табылады.

Бағдарлама әдіскерлердің педагогтерге қолдау көрсету, кәсіби рәсімдерді ұйымдастыру, әдістемелік құжаттаманы талдау, цифрлық құралдарды қолдану, сондай-ақ білім беру ұйымы деңгейінде оқу процесінің сапасын қамтамасыз ету үшін қажетті басқарушылық, талдамалық, коммуникативтік және әдістемелік құзыреттерін қалыптастыруға бағытталған. Курстың мазмұны педагог кадрлардың біліктілігін арттыру, білім беруді цифрлық трансформациялау, тәрбие жүйесін дамыту және білім алушылардың азаматтық әрі этикалық құзыреттерін қалыптастыру саласындағы мемлекеттік басымдықтарды бейнелейді.

Бағдарламаны әзірлеу барысында педагогтер мен әдіскерлердің қызметін реттейтін мемлекеттік тұжырымдамалардың өзекті бағыттары, кәсіби стандарттар мен нормативтік регламенттер, сондай-ақ білім беру процесін басқарудың заманауи тәсілдері, тәрбиелік ортаны дамыту және білім беру ұйымдарында цифрлық экожүйелерді енгізу үрдістері ескерілді.

Әлемдік контексте әдістемелік менеджменттің дамуы дәлелдерге негізделген білім беру (evidence-based education), басқаруда деректер аналитикасын қолдану, тәлімгерлік институттарын, кәсіби қауымдастықтарды, цифрлық экожүйелерді дамыту, сондай-ақ кәсіби стандарттарға soft skills пен эмоциялық интеллектті интеграциялау сияқты трендтермен өзара байланысты. Бағдарлама білім беру сапасын арттыруға, педагогтердің кәсіби дамуына және білім беру жүйелерінің цифрлық трансформациясына бағытталған OECD және UNESCO ұсынымдарын қоса алғанда, халықаралық тәсілдерге сүйенеді.

Бағдарлама білім беру саласының трансформациясы жағдайында кәсіби міндеттерді тиімді орындауға, педагогтерге әдістемелік қолдау көрсетуге және білім беру ұйымдарында білім сапасын арттыруға қабілетті әдіскерлерді

даярлауға бағытталған өзекті, ғылыми негізделген және кешенді курс болып табылады.

2. Глоссарий

Әдіскер – оқу-әдістемелік, ғылыми-әдістемелік жұмыстарды орындаушы білім беру ұйымының (әдістемелік орталықтың, кабинеттің, техникалық және кәсіптік білім ұйымдарындағы оқу-әдістемелік бірлестіктердің) педагогі («Мәдениет саласындағы білім беру ұйымдарын қоспағанда, білім беру ұйымдарында оқу-әдістемелік және ғылыми-әдістемелік жұмысты ұйымдастыру және жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы» ҚР Оқу-ағарту министрінің бұйрығы);

Оқу-әдістемелік жұмыс – бұл білім беру ұйымының білім беру мақсаттарына қол жеткізу үшін білім беру процесін психологиялық-педагогикалық, дидактикалық-әдістемелік материалдармен қамтамасыз ету жөніндегі қызметі («Мәдениет саласындағы білім беру ұйымдарын қоспағанда, білім беру ұйымдарында оқу-әдістемелік және ғылыми-әдістемелік жұмысты ұйымдастыру және жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы» ҚР Оқу-ағарту министрінің бұйрығы);

Біліктілікті беру – тиісті кәсіптік қызмет түрінің шеңберінде жұмысты орындау үшін қажетті жеке қабілеттілік, кәсіптік білім, машықтар мен дағдылар жиынтығын растау рәсімі (Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы);

Педагог – педагог – педагогтік немесе тиісті бейіні бойынша өзге де кәсіптік білімі бар және білім алушыларды және (немесе) тәрбиеленушілерді оқыту және тәрбиелеу, білім беру қызметін әдістемелік қолдау немесе ұйымдастыру бойынша педагогтің кәсіптік қызметін жүзеге асыратын адам (Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы);

Педагогтердің біліктілігін арттыру – оқыту мен оқыту сапасын арттыру үшін жаңа білім алуға, сондай-ақ бұрын алған кәсіби білімдерін, біліктерін, дағдылары мен құзыреттерін қолдауға, кеңейтуге, тереңдетуге және жетілдіруге мүмкіндік беретін кәсіптік оқыту нысаны («Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарын ұйымдастыру және жүргізу, сондай-ақ педагогтің қызметін курстан кейінгі қолдау қағидаларын бекіту туралы» ҚР БҒМ бұйрығы);

Педагог қызметін курстан кейін қолдау – педагогтің кәсіптік құзыреттілігін оның курстан кейінгі қызметін үздіксіз мониторингтеу және әдістемелік, консультациялық көмек көрсету арқылы дамытуды қамтамасыз ететін іс-шаралар жүйесі (Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы);

Тыңдаушы – біліктілікті арттыру курсынан өтуші адам («Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарын ұйымдастыру және жүргізу, сондай-ақ педагогтің қызметін курстан кейінгі қолдау қағидаларын бекіту туралы» ҚР БҒМ бұйрығы);

Педагогтік әдеп – педагогтердің Қазақстан Республикасының педагог мәртебесі туралы заңнамасында белгіленген мінез-құлық нормалары (Қазақстан Республикасының «Педагог мәртебесі туралы» Заңы);

Тәлімгерлік – педагогтің орта білім беру ұйымында педагогтің кәсіптік қызметіне алғаш рет кіріскен адамға кәсіптік бейімделуіне практикалық көмек көрсету жөніндегі қызметі (Қазақстан Республикасының «Педагог мәртебесі туралы» Заңы).

3. Бағдарлама тақырыбы

«Білім беру ұйымындағы әдістемелік менеджмент» біліктілікті арттыру курсының тақырыптық бағыты білім беру сапасын басқарудың заманауи үрдістеріне және педагогтердің кәсіби құзыреттерін дамытудағы әдістемелік қызметтердің рөлінің артуына сәйкес әзірленді.

Бағдарламаның жаңашылдығы әдіскердің қызметіндегі нормативтік-құқықтық, ұйымдастырушылық, цифрлық, талдамалық және тәрбиелік құрамдастарды біріктіретін әдістемелік менеджментке кешенді тәсілді енгізумен айқындалады. Бағдарлама негізінен педагогтерді жекелеген әдістемелік құралдармен немесе аттестаттау рәсімдерімен таныстыруға бағытталған дәстүрлі біліктілікті арттыру курстарының аясынан шығады. Оларға қарағанда, бұл Бағдарлама педагогтерге әдістемелік қолдау көрсетуді ұйымдағы білім сапасына ықпал ететін стратегиялық басқарушылық үдеріс ретінде жүйелі тұрғыдан түсіндіруді қалыптастырады.

Бағдарламаның жаңашылдығы келесі аспектілерде көрініс табады:

– әдіскердің нормативтік-құқықтық, талдамалық, цифрлық және тәрбиелік қызметтерін интеграциялау, бұл білім беру процесінің сапасын кешенді басқаруға қойылатын қазіргі талаптарды бейнелейді;

– бұлтты экожүйелерді, жобалық менеджмент құралдарын, деректер аналитикасы мен нәтижелерді визуализациялауды меңгеруге бағытталған әдістемелік қызметтің цифрлық трансформациясы модулінің енгізілуі;

– әдіскердің эмоционалдық интеллектін, өзін-өзі реттеу дағдыларын және уақытты тиімді басқаруды қамтитын кәсіби құзырет ретінде селф-менеджментке басымдық берілуі;

– «Адал Азамат» бағдарламасын іске асыру тетіктерін, әлеуметтік жобалау технологияларын және ата-аналармен өзара әрекеттесудің заманауи түрлерін зерделеу арқылы тәрбиелік компоненттің күшейтілуі;

– педагогтердің портфолиосын талдау, аттестаттау нәтижелерін интерпретациялау және ұйым деңгейінде стратегиялық шешімдер әзірлеу арқылы кадрлық әлеуетті басқаруға бағдарлануы.

Аналогтардың бар-жоғын анықтау үшін Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту министрлігі 2023–2025 жылдары келіскен біліктілікті арттыру курстарының білім беру бағдарламаларының тізімі зерттелді. Талдау нәтижесінде аталған жылдары әдіскерлердің құзыреттерін дамытуға бағытталған әртүрлі бағдарламалар бекітілгені анықталды, алайда олардың бағыттылығы айтарлықтай ерекшеленеді және білім берудің жекелеген деңгейлерін немесе әдістемелік қызметтің функционалдық аспектілерін ғана қамтиды.

Мысалы, бағдарламалардың бір бөлігі тек мектепке дейінгі ұйымдардың әдіскерлеріне бағытталған, басқа бөлігі – колледж әдіскерлеріне арналса, үшінші бөлігі – мектепішілік бақылау шеңберіндегі мектеп басшылары мен әдіскерлеріне бағытталған. Сондай-ақ әдіскерлердің қызметінің ұйымдастырушылық аспектілеріне арналған бағдарламалар бар, ал соңғы жылдары әдістемелік жұмыстың цифрлық трансформация элементтерін қамтитын курстар да пайда бола бастады.

Қолданыстағы курстар әдіскерлердің белгілі бір санаттарына немесе олардың қызметінің жекелеген түрлеріне бағытталған маңызды, алайда бытыраңқы шешімдер болып табылады. Нормативтік-құқықтық, ұйымдастырушылық, цифрлық, талдамалық және тәрбиелік компоненттерді бір жүйеге біріктіретін кешенді әдістемелік менеджмент бағдарламасы қазіргі таңда ұсынылмаған.

Осыған байланысты бұл Бағдарламаны әзірлеу өзекті әрі дер кезінде қабылданған шешім болып табылады, себебі ол:

– әдіскердің кәсіби қызметінің тұтас моделін ұсынады;

– білім берудің барлық деңгейлері үшін қажетті құзыреттерді қалыптастырады;

– әдістемелік, талдамалық, цифрлық және тәрбиелік жұмыстың негізгі бағыттарын біріктіреді;

– білім беру жүйесінің қазіргі сын-тегеуріндеріне және әдістемелік қызметтің рөлін күшейтуге деген ұйымдардың сұранысына жауап береді;

– деректерге, заманауи технологияларға және тиімді басқару құралдарына негізделген білім сапасын басқара алатын жаңа буын әдіскерлерін даярлауға ықпал етеді.

Мұндай кешенді Бағдарлама әдіскерлерді даярлауға бірыңғай тәсілді қамтамасыз етіп, білім беру ұйымдарында әдістемелік жұмыстың сапасын тұрақты арттыруға мүмкіндік береді.

4. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

Бағдарламаның мақсаты: педагогтерге әдістемелік қолдау ұйымдастыру, нормативтік-құқықтық актілерді қолдану, аттестаттау рәсімдерін басқару, заманауи цифрлық құралдарды пайдалану, эмоционалдық интеллект пен тайм-менеджмент дағдыларын дамыту, сондай-ақ білім беру ұйымының тәрбие жүйесін тиімді басқару үшін қажетті әдіскердің кешенді кәсіби құзыреттерін тыңдаушыларда қалыптастыру.

Бағдарламаның міндеттері:

– педагог, әдіскер және білім беру ұйымының қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық базаны терең түсіндіру және нормативтік құжаттарды практикалық әдістемелік жұмыста қолдану дағдыларын қалыптастыру;

– педагогтерге әдістемелік қолдау ұйымдастыру бойынша құзыреттерді дамыту, оның ішінде аттестаттауға дайындау, портфолионы талдау, әдістемелік құжаттама әзірлеу және кәсіби қолдаудың заманауи нысандары мен құралдарын

пайдалану;

– тиімді коммуникацияны қамтамасыз ету, жобаларды басқару, деректерді жинау және талдау, нәтижелерді визуализациялау және цифрлық қауіпсіздік үшін цифрлық құралдар мен платформаларды меңгеру;

– селф-менеджмент, эмоционалдық интеллект, стресске төзімділік, эмпатиялық коммуникация және уақытты рационалды басқару дағдыларын қалыптастыру;

– «Адал Азамат» бағдарламасын іске асыруды, әлеуметтік жобаларды әзірлеу және қолдау, сондай-ақ ата-аналар қауымдастығымен тиімді өзара әрекеттесуді қоса алғанда, тәрбие жұмысы саласындағы құзыреттерді қалыптастыру;

– білім беру ұйымындағы әдістемелік қызметтің сапасын арттыруға бағытталған стратегиялық жоспарлау мен басқарушылық шешімдер қабылдауда алынған білімді қолдануға тыңдаушылардың дайындық деңгейін қамтамасыз ету.

Күтілетін оқу нәтижелері:

Бағдарлама аяқталғаннан кейін тыңдаушылар келесі құзыреттерге ие болады:

Білім

– педагогтердің, әдіскерлердің және білім беру ұйымдарының қызметін реттейтін негізгі нормативтік-құқықтық актілер;

– педагогтерді аттестаттау талаптары, портфолионың құрылымы мен сапасына қойылатын талаптар;

– әдістемелік қолдаудың заманауи түрлері мен тәсілдері;

– цифрлық орта платформалары мен құралдары (Google Workspace, Microsoft 365, Trello, Forms, аналитикалық кестелер);

– эмоционалдық интеллект, тайм-менеджмент және стресс-менеджмент негіздері;

– «Адал Азамат» бағдарламасын іске асыру қағидаттары, әлеуметтік жобалау және ата-аналармен өзара әрекеттесу.

Біліктер

Тыңдаушылар үйренеді:

– нормативтік құжаттарды талдауға, талаптарды салыстыруға және оларды әдістемелік жұмыста қолдануға;

– аттестаттау кезеңдерінде педагогтерді ұйымдастыруға және қолдауға, нәтижелерді талдауға және ұсынымдар әзірлеуге;

– бірлескен жұмыс, жоспарлау, деректерді талдау және визуализация үшін цифрлық құралдарды қолдануға;

– өзін-өзі реттеу, эмоционалдық интеллект және уақытты басқару техникаларын қолдануға;

– тәрбие үдерістерін үйлестіруге, әлеуметтік жобалар әзірлеуге және ата-аналармен жұмыстың тиімді нысандарын таңдауға.

Дағдылар

Тыңдаушылар орындай алады:

– жергілікті әдістемелік құжаттар, чек-парақтар, регламенттер және талдамалық есептер әзірлеу;

– әдістемелік және педагогикалық қызметті мониторингтеу, басқарушылық шешімдерді негіздеу;

– тәлімгерлік сессиялар мен консультациялар жүргізу, портфолио дайындауға қолдау көрсету;

– әдістемелік қызметтің цифрлық архитектурасын құру (файлдар құрылымы, қолжетімділік, дашбордтар);

– заманауи тәрбие практикалары мен әлеуметтік жобаларды ұйымдастыру;

– кәсіби эмоционалдық ахуалды қолдау және педагогтермен, ата-аналармен тиімді қарым-қатынас орнату.

5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

Бағдарлама тыңдаушылардың теориялық дайындығын, дағдыларды тәжірибеде пысықтауды және дербес жұмысын біріктіретін бес модульден тұрады. Модульдер өзара логикалық түрде байланысқан және әдіскерлердің кәсіби құзыреттерін кезең-кезеңімен қалыптастыруды қамтамасыз етеді, бұл заманауи тәсілдерді бірізді меңгеруге және оларды білім беру тәжірибесінде қолдануға мүмкіндік береді. Қорытынды бағалау материалды меңгеру деңгейін және тыңдаушылардың алған білімдерін нақты кәсіби қызмет жағдайында қолдануға дайындығын айқындауға бағытталған. Мұндай құрылым курс мазмұнын терең игеруге және әдіскерлердің білім беру жүйесінің өзекті сын-қатерлері мен талаптарына бейімделуіне ықпал етеді.

1-модуль. Әдістемелік қолдауды реттейтін нормативтік-құқықтық актілер

Модуль тыңдаушылардың педагогтің кәсіби қызметін реттейтін және білім беру ұйымындағы әдістемелік қолдаудың мазмұнын айқындайтын нормативтік-құқықтық база туралы тұтас түсінігін қалыптастыруға бағытталған. Модульді меңгеруде заңнамалық және ведомстволық актілерді талдау басты орын алады. Бұл құжаттар педагогтің мәртебесін, оның кәсіби міндеттері мен біліктілік талаптарын, этика нормаларын, құжаттаманы жүргізу қағидаларын және білім беру нәтижелерін бақылау тәртібін айқындайды.

Модульді меңгеру барысында тыңдаушылар педагог кәсібінің құқықтық негіздерін айқындайтын негізгі құжаттармен танысады. Ерекше назар Қазақстан Республикасының «Педагогтің мәртебесі туралы» Заңына аударылады. Бұл Заң педагог қызметкерлерінің құқықтарын, әлеуметтік кепілдіктерін, кәсіби міндеттерін және оларды қорғау тетіктерін белгілейді. Онымен логикалық байланыста педагогтердің лауазымдарының Типтік біліктілік сипаттамалары, сондай-ақ білім беру ұйымдары мамандарының құзыреттер құрылымын және кәсіби өсу бағыттарын айқындайтын Педагогтердің кәсіби стандарттары қарастырылады.

Кәсіби этика мен академиялық адалдыққа қойылатын талаптарды айқындайтын нормативтік актілерге де маңызды орын беріледі. Модуль аясында

педагогикалық этика жөніндегі бұйрықтың педагогтердің кәсіби мінез-құлық нормаларын белгілейтін ережелері, сондай-ақ мектепте академиялық адалдықты қамтамасыз ету жөніндегі әдістемелік ұсынымдар талданады. Бұл ұсынымдар адал бағалаудың қағидаларын, білім алушылармен өзара әрекеттесу тәртібін және білім беру құжаттамасын жүргізу талаптарын айқындайды. Сонымен қатар педагогикалық ұжымның этикалық мәдениетін қалыптастыру және орнатылған нормалардың сақталуын қолдау барысындағы әдіскердің рөлі қарастырылады.

Модульдің бір бөлімі педагог жүргізетін құжаттамаға және оны рәсімдеуге қойылатын нормативтік талаптарға арналған. Тыңдаушылар педагог мектепке дейінгі, орта, арнайы, қосымша, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру деңгейлерінде қандай құжаттарды жүргізуге міндетті екенін айқындайтын міндетті құжаттама тізбесін бекіту туралы бұйрықтың ережелерін зерделейді. Осыған байланысты министрдің бұйрығымен бекітілген ағымдық үлгерімді бақылауды, аралық және қорытынды аттестацияны жүргізудің Типтік қағидалары қарастырылады. Бұл қағидалар білім алушылардың оқу жетістіктерін мониторингтеу тәртібін, нәтижелерді тіркеу қағидаларын және педагогтің есептілігіне қойылатын талаптарды белгілейді.

Ерекше назар білім беру ұйымдарының қызметіне қойылатын біліктілік талаптарын реттейтін нормативтік құжаттарға аударылады. Өзекті өзгерістер негізінде ұйымдардың білім беру стандарттарына сәйкестігін айқындайтын критерийлер және нормативтік талаптардың сақталуын қамтамасыз ету, әдістемелік жұмысты жоспарлау және әкімшілік қызмет процесстерін қолдау барысындағы әдіскердің рөлі талқыланады.

Модульдің қорытынды элементі педагогтерді аттестаттаудың нормативтік базасын зерделеуге арналған. «Педагогтерді аттестаттау қағидалары мен шарттарын бекіту туралы» бұйрықтың біліктілік санатты растау тәртібін, портфолио құрылымын, критерийлер тізбесін және кәсіби құзыреттерді бағалау механизмін айқындайтын ережелері қарастырылады. Әдіскердің нормативтік сауаттылығы аттестаттауға дайындық кезеңінде педагогтерге сапалы қолдау ұйымдастыру үшін шешуші мәнге ие екені атап өтіледі.

Осылайша, модуль педагог пен әдіскердің қызметінің нормативтік-құқықтық негізі туралы базалық түсінік қалыптастырады. Бұл тыңдаушыларға заңнамалық және ведомстволық актілерді нақты практикада сенімді қолдануға, сондай-ақ Қазақстан Республикасының білім беру жүйесінің талаптарына қатаң сәйкестікпен әдістемелік қолдауды ұйымдастыруға мүмкіндік береді.

2-модуль. Аттестациялық рәсімдер және әдіскердің рөлі

Модуль педагогтерді аттестаттау қағидалары мен шарттарының ережелеріне негізделген және аттестаттауды педагогтердің кәсіби дамуы мен ұйымдағы білім сапасын арттыру құралы ретінде тұтас түсінік қалыптастыруға бағытталған. Модуль мазмұны әдіскердің педагогтерді қолдауды ұйымдастырудағы, оларды аттестаттауға дайындаудың барлық кезеңдерінде

ақпараттық, кеңестік және аналитикалық қолдау көрсетудегі негізгі рөлін ашады. Ерекше назар әдіскердің педагогтерге біліктілік санаттарының талаптарын толық меңгеруге, өз құзыреттерін дамытуға және кәсіби жетістіктерін жүйелі түрде тіркеуге мүмкіндік беретін кәсіби ортаны қалыптастырудағы қызметіне аударылады.

Модульді меңгеру барысында тыңдаушылар аттестаттау үдерісіне ілесетін нормативтік және әдістемелік құжаттамамен жұмыс істеудің әдіскерге тән ерекшеліктерін зерделейді. Портфолиоға қойылатын талаптар мен бағалау рәсімін жақсырақ түсінуге мүмкіндік беретін чек-парақтарды, жадынамаларды, әдістемелік ұсынымдарды және диагностикалық құралдарды әзірлеу және қолдану тәсілдері қарастырылады. Модульдің маңызды бөлігі әдіскердің аналитикалық жұмыс дағдыларын қалыптастыруға арналады: портфолио материалдарының толықтығы мен сапасын бағалау, кәсіби дефициттерді айқындау және педагогтердің одан әрі дамуының бағыттарын анықтау.

Жеке назар педагогтерге әдістемелік қолдаудың заманауи нысандары мен әдістеріне аударылады. Оларға жеке кеңестер, әдістемелік сессиялар, топтық талқылаулар, практикалық сабақтар және кейстермен жұмыс жатады. Тыңдаушылар педагогтердің аттестаттауға дайындалуына, дәлелдемелік базаны түзетуіне, кәсіби қызмет нәтижелерін көрсетуіне және өзінің даму стратегиясын айқындауына көмектесетін мақсатты қолдау құралдарын меңгереді. Модульде әдіскердің тәжірибе алмасудың жүйелі үдерісін, кәсіби өзара іс-қимылды және проблемалық жағдайларды бірлесіп шешуге арналған жағдайларды қалай ұйымдастыратыны қарастырылады.

Мазмұндық маңызды блоктардың бірі – аттестаттауға дайындық кезеңінде педагогтерді дамыту тетігі ретінде қарастырылатын тәлімгерлік. Тыңдаушылар тәлімгерлік модельдерімен, кері байланыс беру техникаларымен және сенімді кәсіби қарым-қатынас орнату қағидаларымен танысады. Тәлімгерлік педагогтердің жаңа құзыреттерді меңгеруіне, сенімділігін қалыптастыруына, рефлексия жүргізуіне және біліктілік санаттарының талаптарына қол жеткізуіне қолдау көрсететін құрал ретінде қарастырылады. Ұйымдастырылған тәлімгерлік қызметтің ұйым ішіндегі өзара кәсіби дамудың тұрақты жүйесін қалыптастыруға қалай ықпал ететіні көрсетіледі.

Модульдің қорытынды бөлімі портфолионың дайындық деңгейін мониторингтеу және аттестаттау нәтижелерін білім беру ұйымын дамытуды стратегиялық жоспарлауда пайдалану мәселелеріне арналған. Тыңдаушылар портфолиоға тән жиі кездесетін қателер мен дефициттерді талдауды, ұсынымдар қалыптастыруды, мониторинг жүйелерін құруды, сондай-ақ аттестаттау деректерін әдістемелік жоспарларды түзетуге, біліктілікті арттыру басымдықтарын айқындауға, тәлімгерлікті дамытуға және кадрлық саясатты жетілдіруге қолдануды үйренеді. Модульдің практикалық компоненті ретінде нақты кәсіби жағдайларды талдау және әдістемелік шешімдер қабылдау дағдыларын бекітуге мүмкіндік беретін кейстік тапсырма орындалады.

Осылайша, модуль тыңдаушыларда педагогтерді аттестаттауды басқарушылық және дамыту құралы ретінде кешенді түсінік қалыптастырады, сондай-ақ педагогтерге сапалы қолдау көрсететін және білім беру ұйымының кәсіби әлеуетін стратегиялық тұрғыдан дамытуға ықпал ететін кеңесші, тәлімгер және аналитик ретіндегі әдіскердің рөлін күшейтеді.

3-модуль. Әдіскердің цифрлық құралдары: коммуникациядан аналитикаға дейін

Модуль Қазақстан Республикасының білім беру жүйесін цифрландыру жағдайында әдістемелік қызметті тиімді ұйымдастыру үшін қажет заманауи цифрлық құзыреттерді қалыптастыруға бағытталған. Модуль мазмұны командалық өзара іс-қимылға арналған құралдардан бастап білім беру деректерін өңдеуге арналған аналитикалық платформаларға дейінгі кең ауқымды цифрлық сервистерді қамтиды. Ерекше назар бұлтты сервистерге, корпоративтік коммуникациялық платформаларға, жобалық менеджмент құралдарына және деректерді талдау тәжірибесіне аударылады. Бұл әдіскерге жүйелі, ашық және технологиялық негізделген жұмысты ұйымдастыруға мүмкіндік береді.

Оқыту барысында тыңдаушылар Google Workspace және Microsoft 365 бұлтты экожүйелерін меңгереді, құжаттарды нақты уақыт режимінде құруды және өңдеуді, қолжетімділік деңгейлерін реттеуді, бірлескен жұмысты ұйымдастыруды және әдістемелік материалдарды қауіпсіз сақтауды үйренеді. Модуль цифрлық ортада тиімді коммуникация жүргізуге : Microsoft Teams, Zoom және Google Meet платформаларында онлайн-кеңестер мен вебинарлар өткізуге, Miro виртуалды тақталарын қолдануға, сондай-ақ кәсіби цифрлық этикет қағидаларын ақпараттық қауіпсіздік талаптарымен және ҚР заңнамалық нормаларымен ұштастыра білуге үйретеді.

Модульдің маңызды құрамдас бөлігі – Trello, Asana, Notion сияқты жобалық басқару құралдарын меңгеру. Тыңдаушылар Kanban әдіснамасымен танысып, жұмыс үдерістерін визуализациялауды, тапсырмаларды бөлуді, жобалардың орындалуын бақылауды үйренеді. Мұндай жобаларға аттестаттауға дайындық, бағдарламалар әзірлеу, семинарлар ұйымдастыру сияқты жұмыстар жатады. Жобалық менеджменттің платформалары мен әдістері әдіскерге жоспарлау, мониторинг және есептіліктің тиімді циклдерін қалыптастыруға мүмкіндік береді.

Модульдің екінші бөлігі деректермен жұмысқа – білім беру ақпаратын жинауға, өңдеуге және визуализациялауға арналған. Автоматтандырылған сауалнама құралдары (Google Forms, Microsoft Forms), сұрақтар логикасын баптау, нәтижелерді жүктеу және бастапқы өңдеу тәсілдері қарастырылады. Тыңдаушылар кестелік редакторлардың (Google Sheets, Excel) аналитикалық функцияларын меңгереді: деректерді сұрыптау, фильтрациялау, СУММ және СРЗНАЧ формулаларын қолдану, шартты форматтау және диаграммалар құру. Өңделген деректер негізінде әдіскерлер дашбордтар – басқарушылық және әдістемелік шешімдерді негіздеуге, жобалардың тиімділігін бағалауға, үлгерім

мен педагогтердің кәсіби іс-шараларға қатысуын мониторингтеуге арналған көрнекі аналитикалық панельдерді құруды үйренеді.

Модульдің практикалық бағыты практикумдар орындау арқылы көрініс табады: бұлтты ортада әдістемелік құжаттарды бірлесіп жасау, онлайн-кеңестерге арналған цифрлық бөлмелерді баптау, Trello немесе Asana платформаларында жұмыс тақталарын әзірлеу, өтпелі логикасы бар анкеталар құру, аналитикалық диаграммалар салу, шартты форматтау арқылы проблемалық аймақтарды белгілеу, әдістемелік есептілікке арналған дашбордтар жасау.

Осылайша, модуль тыңдаушыларды цифрлық коммуникацияны, жобалық басқаруды және білім беру аналитикасын қамтитын біртұтас білім және дағдылар жүйесімен қамтамасыз етеді. Меңгерілген құралдар әдістемелік қызметтің тиімділігін арттыруға, жұмыс үдерістерін оңтайландыруға, бірқалыпты жұмысты азайтуға және кәсіби шешімдер қабылдауға қажетті деректермен сапалы жұмыс жүргізуге мүмкіндік береді.

4-модуль. Селф-менеджмент

Модуль тыңдаушылардың селф-менеджмент саласындағы кәсіби құзыреттер кешенін дамытуға бағытталған. Бұл сала эмоционалдық интеллектті, өзін-өзі реттеу техникаларын, уақытты басқаруды, сондай-ақ педагог пен әдістемелік қызмет қызметкерлерінің жеке тиімділігін арттыру әдістерін қамтиды. Модуль мазмұны теориялық негіздерді, әдістемелік құралдарды және практикалық тренинг элементтерін біріктіре отырып, тыңдаушыларға кәсіби және эмоционалдық әл-ауқаттың тұрақты жүйесін қалыптастыруға мүмкіндік береді.

Қазіргі білім беру үдерісінде педагогтер күнделікті жоғары қарқындылықтағы коммуникацияға, эмоционалдық жүктемелерге, жедел шешім қабылдау қажеттілігіне және көптеген параллель тапсырмаларды орындауға тап болады. Сондықтан модульдің мақсаты – өзін-өзі тану, эмоционалдық тұрақтылық, конструктивті өзара әрекеттесу, жұмыс уақытын сауатты ұйымдастыру және кәсіби күйзелістің алдын алу дағдыларын қалыптастыру.

Модульдің орталық бөлігін педагогтің негізгі құзыреттерінің бірі болып саналатын эмоционалдық интеллектті зерделеу құрайды. Тыңдаушылар Гоулман мен Майер–Саловей модельдерімен, эмоционалдық интеллект компоненттерімен, эмоционалдық үдерістердің құрылымымен және олардың кәсіби қызметке әсер ету тетіктерімен танысады. Ерекше назар педагогтің эмоционалдық күйінің білім беру үдерісінің сапасына, білім алушылардың мотивациясы мен мінез-құлқына әсеріне, сондай-ақ білім беру ұйымында эмоционалдық тұрғыдан қауіпсіз және қолдаушы орта құруға аударылады.

Практикалық компонент тыныс алу және релаксация жаттығуларын, «Стоп-пауза» техникасын, «Эмоционалдық термометрді», оқушылардың эмоционалдық күйін бақылау тәсілдерін, «эмоциялар бұрышы», эмоциялар карталары, таңғы шеңберлер сияқты құралдарды қолдануды, сондай-ақ өзін-өзі реттеу мен эмпатияны дамытуға арналған жаттығуларды қамтиды. Педагогтер

эмоционалдық интеллектті тәлімгерлікте, коучингте, жанжалдарды басқаруда және ата-аналармен, білім алушылармен және әріптестермен конструктивті коммуникацияда қолдануды үйренеді.

Маңызды құрылымдық блоктардың бірі – педагогикалық кейстерді талдауға арналған практикум. Онда тыңдаушылар нақты жанжалдық және эмоционалдық тұрғыдан күрделі жағдайларды қарастырады, оларды эмоционалдық құзыреттілік тұрғысынан бағалауды, оңтайлы шешімдерді табуды және стрессті төмендететін, кәсіби күйзелістің алдын алатын мінез-құлық стратегияларын құруды үйренеді.

Практикум сыни ойлауды, кәсіби пайымдауды, эмоционалдық интеллекттің теориялық білімдерін күнделікті жұмыста қолдану дағдысын және педагогикалық ұжымда эмоциялық тұрғыдан сауатты, қолдаушы климат қалыптастыру қабілетін дамытуға ықпал етеді.

Модульдің екінші бөлігі әдістемелік қызмет жұмысындағы тайм-менеджментке арналған. Тыңдаушылар уақытты басқарудың теориялық және функционалдық негіздерін меңгереді: ағымдағы жүктемені талдау, «хронофагтарды» (уақыт жегіштерін) анықтау, басымдықтарды айқындау әдістері (Эйзенхауэр матрицасы, ABC-талдау және т.б.), жұмыс уақытын қорғау технологиялары және әртүрлі күрделіліктегі тапсырмаларды жоспарлау тәсілдері. Сондай-ақ сапалы тайм-менеджменттің әдістемелік қызметтің тиімділігін арттыруға, жұмыс үдерістерін оңтайландыруға, стрессті азайтуға және кәсіби нәтижелілікті арттыруға тигізетін ықпалы көрсетіледі.

Практикалық бөлімде күнтізбелік және жобалық жоспарлау құралдарын меңгеру, тайм-менеджменттің цифрлық сервистерімен жұмыс істеу, апталық және айлық жоспарлау үлгілерін құрастыру, жұмыс үдерістерін талдау және жеке тапсырмаларды басқару жүйесін әзірлеу қарастырылады. Ерекше назар жеке тиімділікке, кәсіби өзін-өзі дамытуға және жүйелі, ойластырылған кәсіби қызметтің негізі ретінде SMART-мақсаттар қоюға аударылады.

Модуль дәрістерді, өзіндік оқытуды, сұрақтарға жауап беруді, кейстермен жұмысты және практикалық жаттығуларды үйлестіреді. Мұндай формат тыңдаушылардың тақырыпты жан-жақты меңгеруіне және эмоционалдық өзін-өзі реттеу, уақытты сауатты бөлу, коммуникациялық мәдениетті арттыру, сондай-ақ ресурсты білім беру ортасын қалыптастыру дағдыларының тұрақты дамуына ықпал етеді.

5-модуль. Білім беру ұйымының тәрбие жүйесін басқару

Модуль тыңдаушыларда білім беру ұйымының тәрбие жүйесін ұлттық құндылықтарға, азаматтық жауапкершілікке және Қазақстан Республикасының тәрбие берудегі стратегиялық бағыттарына негізделген заманауи басқару тәсілдері туралы тұтас түсінік қалыптастыруға бағытталған. Модуль мазмұны үш негізгі бағытты біріктіреді: бірыңғай «Адал Азамат» тәрбие бағдарламасын іске асыру, тәрбие жұмысын тиімді құрал ретінде қарастыратын әлеуметтік

жобалауды пайдалану, сондай-ақ ата-аналар қоғамдастығымен ынтымақтастықтың заманауи технологиялары.

Модульдің негізгі идеясы – білім алушыларда құндылықтық бағдарларды, белсенді азаматтық ұстанымды және әлеуметтік маңызы бар қызметке дайындықты қалыптастыруға мүмкіндік беретін тәрбие процесін тұтас жүйе ретінде ұйымдастыруға бағытталған басқарушылық, әдістемелік және практикалық құзыреттерді дамыту.

Модульді оқу барысында тыңдаушылар «Адал Азамат» бағдарламасының мазмұны мен іске асыру тетіктері туралы білім алады, әлеуметтік жобалаудың теориялық және қолданбалы негіздерін меңгереді, ата-аналармен жұмыстың заманауи формаларымен, оның ішінде Ата-аналарды педагогикалық қолдау орталықтарының қызметімен танысады.

Ерекше назар практикалық құрамдас бөлікке аударылады: кейстерді талдау, әдістемелік пакеттермен жұмыс, әлеуметтік жобалардың элементтерін әзірлеу, ата-аналар жиналыстарын модельдеу, педагогтер, ата-аналар және білім алушылар арасындағы өзара әрекеттесудің тиімді құралдарын іріктеу.

Модуль тәрбие жұмысының өзекті практикаларын білім беру ортасына енгізуге әдістемелік және ұйымдастырушылық негіз қалыптастырады және педагогтер мен басқарушы кадрлардың тәрбие жұмысы саласындағы кәсіби өсуіне ықпал етеді.

Қорытынды бағалау

Қорытынды бағалау курсты меңгеру нәтижелерін жинақтауға және тыңдаушылардың білімдері мен дағдыларының деңгейін айқындауға бағытталған. Қорытынды бағалау аясында 25 сұрақтан тұратын тестілеу жүргізіледі. Алынған нәтижелер тыңдаушылардың меңгерілген тәсілдер мен технологияларды кәсіби қызметте қолдануға дайындық деңгейін анықтауға мүмкіндік береді.

57 академиялық сағатқа арналған қашықтан және іштей оқытуға арналған оқу-тақырыптық жоспар

№	Сабақтың тақырыптары	Дәріс/ Дәріс жазбасы	Өздігінен оқыту	Сұрақ-жауап	Кейстер	Практика	Бақлық ак.сағат
1	**1-модуль. Әдістемелік қолдауды реттейтін нормативтік-құқықтық актілер**	**4**	**3**	**4**	**2**	**2**	**15**
1.1	Педагогтің кәсіби қызметінің нормативтік негізі	1	1	1	1	1	5
1.2	Кәсіби әдеп, педагогтің мәртебесі және академиялық адалдық	1	1	1	1		4

1.3	Педагогтің құжаттамасы және үлгерімді бақылау нормалары	1		1			2
1.4	Білім беру ұйымдарының қызметіне қойылатын біліктілік талаптары	1	1	1			3
1.5	Аралық емтихан. Тест (20 сұрақ)						1
2	**2-модуль. Аттестациялық рәсімдер және әдіскердің рөлі**	**5**	**1**	**2**	**4**	**2**	**15**
2.1	Педагогтерді қолдауды ұйымдастырудағы әдіскердің рөлі	1		1			2
2.2	Құжаттама және әдістемелік қамтамасыз ету	1			1	1	3
2.3	Педагогтерге әдістемелік қолдауды ұйымдастырудың нысандары мен әдістері. Қолдау көрсетудің практикалық құралдары	1	1		1		3
2.4	Педагогтерді дамыту құралы ретінде тәлімгерлік	1			1	1	3
2.5	Педагогтердің портфолиосының дайындық деңгейін мониторингтеу. Аттестаттау нәтижелерін білім беру ұйымын дамытуды стратегиялық жоспарлауда пайдалану	1		1	1		3
2.6	Аралық емтихан (Кейс)						1
3	**3-модуль. Әдіскердің цифрлық құралдары: коммуникациядан аналитикаға дейін**	**2**		**1**	**1**	**3**	**7**
3.1	Командалық өзара іс-қимылға арналған заманауи платформалар	1			1	2	4
3.2	Жоспарлау және талдау құралдары	1		1		1	3
4	**4-модуль. Селф-менеджмент**	**2**		**2**	**2**	**1**	**7**
4.1	Эмоционалдық интеллекттің негізгі аспектілері және оны әдістемелік тұрғыдан қолдану	1		1	1		3
4.2	Әдістемелік қызмет жұмысындағы тайм-менеджмент	1		1	1	1	4
5	**5-модуль. Білім беру ұйымының тәрбие жүйесін басқару**	**4**	**2**	**2**	**2**	**2**	**13**
5.1	Білім беру кеңістігінде «Адал Азамат» бағдарламасын іске асыру	2	1	1		1	5
5.2	Тәрбие жұмысының құралы ретінде әлеуметтік жобалау	1		1	1		3
5.3	Ата-аналар қауымдастығымен ынтымақтастықтың заманауи тәсілдері	1	1		1	1	4

	Қорытынды бағалау (Тестілеу)						**1**
Барлығы		**17**	**6**	**11**	**11**	**10**	**57**

Примечание: 1 академический час - 45 минут.

6. Оқу процесін ұйымдастыру

Әдіскерлерді даярлау бағдарламасы бойынша оқу үдерісі модульдік форматта ұйымдастырылады және теориялық оқу мен практикалық бағытталған іс-әрекеттердің үйлесімін көздейді. Бағдарламаның жалпы көлемі 57 академиялық сағатты құрайды және ол цифрлық білім беру платформаларын пайдалана отырып, іштей немесе қашықтан форматта жүзеге асырылады.

Бағдарламаны іске асыру форматына дәрістер, өзіндік оқу, кейстерді талдау, практикалық жұмыс және интерактивті форматтарға қатысу кіреді. Іштей оқу формат сұрақтарды талқылауға, практикалық тапсырмаларды орындауға және жедел кері байланыс алуға мүмкіндік береді. Қашықтан оқыту форматы бейнедәрістерді, онлайн-конференцияларды және мультимедиялық материалдарды пайдалануды қамтиды, бұл білім алудың икемділігін және білім беру ресурстарының қолжетімділігін қамтамасыз етеді.

Оқу үдерісінің құрылымы келесі оқу қызметі түрлерін қамтиды:

Дәрістер модульдердің теориялық негіздерін ашуға, тыңдаушыларды нормативтік-құқықтық базамен, кәсіби талаптармен, әдістемелік тәсілдермен, педагогтерді қолдау құралдарымен және әдіскердің қызметінде қолданылатын цифрлық ресурстармен таныстыруға бағытталған.

Өзіндік оқу нормативтік құжаттарды, әдістемелік материалдарды және ұсынылған дереккөздерді зерделеуді, сондай-ақ аралық және қорытынды бағалау түрлеріне дайындық шеңберінде теориялық ережелерді қайталау мен бекітуді қамтиды.

«Сұрақ–жауап» форматы оқытылатын тақырыптардың мазмұнын нақтылау, кәсіби жағдаяттарды талқылау және тапсырмаларды орындау нәтижелері бойынша рефлексия жүргізу үшін қолданылады.

Кейстерді талдау әдістемелік шешімдер қабылдау дағдыларын пысықтауды қамтамасыз етеді және тыңдаушыларға педагогтерді аттестаттауға, портфолионы сүйемелдеуге, тәлімгерлікке және білім беру үдерісін әдістемелік қамтамасыз етуге байланысты нақты немесе модельденген кәсіби жағдаяттарды қарастыруға мүмкіндік береді.

Практикалық жұмыс теориялық білімдерді әдіскердің кәсіби міндеттерінде қолдануға бағытталған. Практика барысында тыңдаушылар әдістемелік құжаттаманың элементтерін әзірлейді, педагогтердің портфолиосын талдайды, сүйемелдеу жоспарын жобалайды, цифрлық құралдарды қолданады және кәсіби бағытталған тапсырмаларды орындайды.

Оқу уақыты оқу-тақырыптық жоспарға сәйкес қызмет түрлері мен тақырыптық блоктар бойынша бөлінеді. Оқытудың әртүрлі формаларын пайдалану бағдарламаның мазмұнын жүйелі меңгеруді, әдіскердің кәсіби

құзыреттерін қалыптастыруды және білім беру ұйымдарында педагогтерге әдістемелік қолдау көрсету функцияларын орындауға дайындықты қамтамасыз етеді.

7. Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

Әдіскерлерді даярлау бағдарламасының оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі тұтастық, бірізділік және практикалық бағыттылық сияқты дидактикалық қағидаттар ескеріле отырып құрылған. Ол бағдарламаның теориялық блогын қолдауға, меңгерілген әдістерді практикалық қолдануды ұйымдастыруға және кәсіби рефлексия мен өзін-өзі бағалауды қамтамасыз етуге бағытталған. Оқу-әдістемелік кешен тыңдаушыларға модульдердің мазмұнын терең меңгеруге және алынған білімді кәсіби қызметке көшіруге мүмкіндік беретін материалдарды, құралдарды және ресурстарды қамтиды.

Оқу материалдарының теориялық бөлігі дәрістерден, презентациялардан, аналитикалық түсіндірмелерден, нормативтік құжаттардан алынған үзінділерден және әдіскер жұмысының негізгі аспектілерін қамтитын әдістемелік ұсынымдардан тұрады. Бұл аспектілерге педагогтердің қызметін нормативтік-құқықтық реттеу, аттестаттау рәсімдері, әдістемелік қолдаудың нысандары, тәлімгерлік, портфолионы талдау, коммуникация мен аналитикаға арналған цифрлық құралдар, сондай-ақ білім беру ұйымының тәрбие жүйесін басқару тәсілдері жатады. Материал құрылымдалған түрде ұсынылады, бұл оны логикалық және саналы түрде меңгеруге мүмкіндік береді және практикалық тапсырмаларды орындаудың негізін қалайды.

Оқу материалын меңгеруге арналған тапсырмалар әр модульге кіріктірілген және әдіскердің нақты функцияларымен тығыз байланысты. Тапсырмалар нормативтік құжаттарды талдауды, педагогтерді қолдау бойынша кейстерді қарастыруды, әдістемелік құжаттаманың элементтерін әзірлеуді, портфолионы бағалауды және сараптамалық талдауды, тәлімгерлік жағдайларын модельдеуді, әдістемелік жұмыс жоспарларын құрастыруды, сондай-ақ коммуникация, мониторинг және аналитика үшін цифрлық құралдарды қолдануды қамтиды. Тапсырмалардың практикалық бағыттылығы теориялық мазмұнды тыңдаушылардың кәсіби контекстіне көшіруге мүмкіндік береді.

Өзіндік оқу оқу-әдістемелік қамтамасыз етудің маңызды бөлігі болып табылады және теориялық материалды тереңдетуге, кәсіби дүниетанымды кеңейтуге және модульдер мазмұнын бекітуге бағытталған. Өзіндік оқу барысында тыңдаушылар нормативтік құжаттарды, әдістемелік ұсынымдарды, аналитикалық материалдарды және презентацияларды зерделейді, бұл оларға бағдарламаның мазмұнын тереңірек түсінуге және кәсіби мәселелерді талқылауға саналы түрде қатысуға мүмкіндік береді. Өзіндік оқу ұсынылған дереккөздер тізімімен және тыңдаушыларға оқу материалдарында бағдарлануға және бағдарламаны меңгерудің жеке траекториясын құруға көмектесетін әдістемелік нұсқаулықтармен сүйемелденеді.

Өзін-өзі бағалау критерийлері модульдердің тапсырмаларына кіріктірілген және кәсіби рефлексия құралы ретінде қызмет етеді. Тыңдаушылар нормативтік құжаттарды қолдану дәлдігін, қабылданған шешімдердің логикалылығын, әдістемелік материалдардың сапасын, цифрлық құралдарды меңгеру деңгейін және әдістемелік жұмыс пен аттестаттау рәсімдері аясында педагогтерді қолдауға дайындықты өз бетінше бағалай алады. Өзін-өзі бағалау формалары чек-парақтар, бақылау сұрақтары және тапсырмаларды орындау сапасының параметрлері түрінде ұсынылған.

Оқу-әдістемелік кешен сонымен қатар электрондық форматтағы дәрістерді, бейнематериалдарды, вебинарларды, интерактивті тапсырмаларды және онлайн-ресурстарды қамтиды, бұл оқытудың икемділігін және очно және қашықтан форматтарды үйлестіру мүмкіндігін қамтамасыз етеді. Цифрлық құралдарды қолдану тыңдаушылар мен оқытушылар арасында тұрақты коммуникация орнатуға, тапсырмаларды қашықтан орындауға және уақтылы кері байланыс алуға мүмкіндік береді.

Оқу-әдістемелік қамтамасыз етудің рөлі теориялық материалды тиімді меңгеруге, практикалық дағдыларды қалыптастыруға және әдіскердің аналитикалық мәдениетін дамытуға жағдай жасауға негізделеді. Ол заманауи білім беру ресурстарына қолжетімділікті қамтамасыз етеді, оқытудың жүйелілігін қолдайды және тыңдаушылардың кәсіби қызметке табысты дайындалуына ықпал етеді.

Оқу-әдістемелік қамтамасыз етуді іске асырудың күтілетін нәтижелері:

– тыңдаушылар бағдарламаны сапалы меңгеруге қажетті барлық материалдарға толық қолжетімділік алады;

– педагогтерді сүйемелдеу үшін қажет әдіскер құзыреттерінің бірізді дамуы қамтамасыз етіледі;

– консультациялар мен әдістемелік қолдау тыңдаушылар мен оқытушылар арасындағы өзара әрекеттесуді күшейтіп, оқыту сапасын арттырады.

8. Оқыту нәтижелерін бағалау

Бұл бөлім әдіскерлердің кәсіби даярлығының ерекшеліктерін көрсететін және дәрістерді, өзіндік оқуды, кейстерді талдауды, практикалық тапсырмаларды орындауды және «сұрақ–жауап» форматтарына қатысуды қамтитын оқу-тақырыптық жоспар құрылымына сәйкес келетін әдістерді қолдануды көздейді. Бағалау тыңдаушылардың теориялық білімдерін, практикалық дағдыларын, аналитикалық қабілеттерін және бағдарлама модульдерін меңгеру барысында қалыптасқан кәсіби құзыреттерін кешенді тексеруге бағытталған.

Қорытынды және аралық бағалау түрлері

Аралық бағалау

Аралық бақылау бағдарламаның негізгі тақырыптық блоктарын меңгергеннен кейін өткізіледі және бірнеше форманы қамтиды:

Тестілеу

Нормативтік-құқықтық актілер, кәсіби этика, педагогтің құжаттамасы және біліктілік талаптары бойынша базалық теориялық білімдерді тексеру үшін қолданылады. Тест нормативтік базаны түсіну деңгейін және оны практикада қолдану қабілетін бағалауға бағытталған.

Кейс-тапсырма

Тыңдаушының әдіскердің кәсіби тәжірибесіне тән жағдаяттарды талдау, шешім қабылдау, құжаттарды интерпретациялау және әдістемелік сүйемелдеу құралдарын қолдану қабілетін тексереді. Бұл бағалау формасы модульдің практикалық бағыттылығына толық сәйкес келеді.

Практикалық жұмыс

Практикалық жұмыс тыңдаушының алынған білімдер мен құралдарды кәсіби қызметте қолдану қабілетін бағалауға бағытталған. Практикалық тапсырмалар аясында тыңдаушылар әдістемелік құжаттаманың элементтерін әзірлеуі, педагогтің портфолиосын талдауы, цифрлық ресурстарды қолдану бойынша тапсырмаларды орындауы, консультацияларды модельдеуі, әдістемелік материалдардың фрагменттерін немесе педагогтерді қолдауға арналған құралдарды әзірлеуі мүмкін. Практикалық жұмыс кәсіби дағдыларды меңгеру деңгейін, шешім қабылдау логикасын және әдістемелік тәсілдерді нақты жағдайларда қолдануға дайындықты бағалауға мүмкіндік береді.

Қорытынды бағалау

Қорытынды бағалау бағдарлама аясында зерделенген негізгі тұжырымдамаларды түсіну және теориялық білімдерді тексеруге бағытталған тестілеу түрінде өткізіледі. Ол бақылаудың соңғы кезеңі болып табылады және тыңдаушылардың материалды меңгеру деңгейін объективті анықтауға мүмкіндік береді.

Тестілеу форматы 25 сұрақтан тұрады, әрбір дұрыс жауап үшін 1 балл беріледі. Ең жоғары мүмкін балл – 25. Тестілеуден сәтті өту үшін кемінде 17 балл жинау қажет. Тестілеу нәтижесі келесі шкала бойынша бағаланады:

Нәтиже	Баллдар	Орындау пайызы
Өте жақсы	23-25	90–100%
Жақсы	20-22	75–89%
Қанағаттанарлық	17-19	70–74%
Қанағаттанарлықсыз	<17	<70%

9. Курстан кейінгі қолдау

Курстан кейінгі қолдау біліктілікті арттыру курстары аяқталғаннан кейін 1 жыл ішінде қашықтықтан кеңес беру арқылы жүзеге асырылады (электрондық пошта, ұялы байланыс, әлеуметтік желілер арқылы). Сондай-ақ келесі нысандарда жүргізіледі:

1) орталықтың іс-шараларына қатысуға тарту – семинарлар, вебинарлар, тренингтер, әртүрлі деңгейдегі байқаулар өткізу;

2) оқу-әдістемелік материалдарды https://kcppk.kz/ интернет-платформасына орналастыру.

Педагогтың курстан кейінгі қызметін қолдау – педагогтың кәсіби құзыреттілігін дамытуға бағытталған іс-шаралар жүйесі, оның курстан кейінгі қызметін үздіксіз бақылау және әдістемелік, кеңестік көмек көрсету арқылы жүзеге асырылады.

Курстан кейінгі мониторинг – сертификатталған педагогтардың курстан кейінгі қызметін бақылау және бағалау жүйесі, оның мақсаты – педагогикалық практиканың нақты жағдайын курс бағдарламасының күтілетін нәтижелерімен, соның ішінде қашықтықтан режимде, салыстыру.

Курстан кейінгі қолдаудың негізгі мақсаты – педагогтың практикалық қызметі барысында Бағдарламалардың инновациялық әлеуетін барынша жүзеге асыру үшін жағдай жасау.

Курстан кейінгі сүйемелдеу міндеттері:

– кері байланыс механизмдерін (сауалнама, рефлексия, бағалау нәтижелері бойынша ұсыныстар) пайдалана отырып, педагогтің кәсіби құзыреттерін дамыту траекториясын айқындау;

– оқыту процесінде алынған білімдерді, іскерліктерді, дағдыларды және құзыреттерді іске асыру бойынша педагогтің қызметіне әдістемелік және практикалық қолдау көрсету.

Курстан кейінгі тыңдаушыларды сүйемелдеу біліктілікті арттыру бағдарламаларын іске асыратын оқытушылар құрамы мен тыңдаушылардың өзара желілік өзара іс-қимылы арқылы жүзеге асырылады. Бұл жоспарлы семинарлар, вебинарлар, конференциялар өткізу, сондай-ақ түрлі байланыс құралдарын (электрондық пошта, орталықтың сайты, ортақ чаттар және т.б.) қолдану арқылы жеке коммуникацияны қамтиды.

Курстан кейінгі сүйемелдеу біліктілікті арттыру бағдарламасының маңызды бөлігі болып табылады және курс аяқталғаннан кейін алынған білім мен дағдыларды қолдауды және дамытуды қамтамасыз етеді. Тиімді посткурстық сүйемелдеу тыңдаушыларға кәсіби дамуын жалғастыруға және туындайтын мәселелерді шешуге көмектеседі. Төменде курстан кейінгі сүйемелдеудің негізгі элементтері келтірілген.

Кеңес беру және қолдау	**Жеке кеңестер:** курс тыңдаушыларына жаңа білімдер мен әдістерді білім беру тәжірибесінде қолдану мәселелері бойынша жеке кеңес алу мүмкіндігін ұсыну. Кеңестер онлайн-кездесулер, телефон қоңыраулары немесе жеке кездесулер форматында өткізілуі мүмкін.
	Тақырыптық вебинарлар мен шеберлік сабақтары: курс аяқталғаннан кейін тыңдаушыларда туындаған өзекті мәселелер бойынша қосымша онлайн іс-шаралар ұйымдастыру.
	Форумдар мен қауымдастықтар: аттестацияға қатысты мәселелерді талқылау және тәжірибе алмасу үшін онлайн-платформалар мен қауымдастықтар құру. Бұл платформалар мәселелерді бірлесіп шешу және әріптестер мен сарапшылардан кеңес алу үшін пайдаланылуы мүмкін.

Ресурстар мен материалдар	**Оқу материалдарына қол жеткізу:** курс барысында пайдаланылған оқу материалдарына, соның ішінде презентацияларға, дәрістердің бейнежазбаларына, әдістемелік нұсқаулықтарға және қосымша ресурстарға тұрақты қолжетімділікті қамтамасыз ету.
	Ресурстар базасы: оқу құралдары, мақалалар және зерттеулер сияқты қосымша ресурстардан тұратын деректер базасын қолдау.
Бағалау және кері байланыс	**Тұрақты сауалнамалар мен анкеталар:** білім мен әдістердің практикада қолданылуын бағалау, қиындықтарды анықтау және курсты жақсарту бойынша ұсыныстарды жинау мақсатында сауалнамалар жүргізу.
	Кері байланысты жинау: тыңдаушылардың кері байланысы негізінде курстан кейінгі сүйемелдеудің тиімділігін бағалау және алынған деректерге сүйене отырып, қолдау бағдарламаларын түзету.
Кәсіби даму	**Конференциялар мен семинарларға қатысу:** кәсіби білім мен байланыстарды кеңейту үшін алдағы конференциялар, семинарлар сияқты кәсіби іс-шаралар туралы ақпарат ұсыну.
Практикалық қолдану	**Жобалық қызмет:** курс барысында тыңдаушылар әзірлеген жобаларды жүзеге асыруды қолдау және оларды білім беру процесіне енгізуге көмек көрсету.
	Менторлық және тәлімгерлік: тәжірибелі тәлімгерлерді тағайындау арқылы практикалық ұсыныстар беру және туындаған мәселелерді шешуге жәрдемдесу.
Техникалық және әдістемелік қолдау	**Техникалық көмек:** курста қолданылатын құралдарды пайдалану бойынша сұрақтарға қолдау көрсету.
	Әдістемелік қолдау: оқу жоспарларын, әдістемелік материалдарды әзірлеу және бейімдеу, сондай-ақ оқытудың жаңа әдістерін қолдану бойынша кеңестер беру.
Құжаттандыру және есеп беру	**Қолдану нәтижелері бойынша есеп беру:** жаңа білімдер мен әдістердің қолдану нәтижелері туралы деректерді жинау және талдау, курстың мақсаттары мен міндеттерін орындау бойынша есептер дайындау.
	Жетістіктерді құжаттандыру: курсты сәтті аяқтағаны және қол жеткізілген нәтижелер туралы растайтын сертификаттар мен басқа да құжаттарды ұсыну.

10. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер:

1. 2024 жылғы 30 шілдедегі № 611 Қазақстан Республикасы Президентінің «Қазақстан Республикасының 2029 жылға дейінгі дамуының ұлттық жоспарын бекіту туралы» Жарлығы.
2. 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңы.

3. 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 293-VI ҚРЗ «Педагогтің мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Заңы.
4. 2009 жылғы 13 шілдедегі № 338 Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің «Педагогтердің лауазымдарының Типтік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» бұйрығы.
5. 2025 жылғы 24 ақпандағы № 31 Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің «Білім беру ұйымдарының педагогтеріне арналған Кәсіби стандарттарды бекіту туралы» бұйрығы.
6. 2016 жылғы 27 қаңтардағы № 83 Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің «Педагогтерді аттестаттау қағидалары мен шарттарын бекіту туралы» бұйрығы.
7. 2020 жылғы 11 мамырдағы № 190 Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің «Педагогикалық этика мәселелері туралы» бұйрығы.
8. 2020 жылғы 6 сәуірдегі № 130 Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің «Мектепке дейінгі ұйымдар мен жалпы білім беретін мектептердің, лицейлер мен гимназиялардың мектепалды даярлық сыныптарында, орта, арнайы, қосымша, техникалық және кәсіптік, сондай-ақ орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарында педагогтер жүргізуге міндетті құжаттардың тізбесін және олардың нысандарын бекіту туралы» бұйрығы.
9. 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің «Орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары үшін ағымдық үлгерімді бақылауды, аралық және қорытынды аттестаттауды өткізу қағидаларын бекіту туралы» бұйрығы.
10. 2024 жылғы 27 ақпандағы № 47 Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің «Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 24 қарашадағы № 473 «Бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, діни білім беруді жүзеге асыратын ұйымдардың білім беру қызметіне қойылатын біліктілік талаптарын және олардың сәйкестігін растайтын құжаттар тізбесін бекіту туралы» бұйрығына өзгеріс енгізу туралы» бұйрығы.
11. «Мектепте академиялық адалдықты қамтамасыз ету жөніндегі әдістемелік ұсынымдар» / Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігі, Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы. – Астана, 2025. – 137 б.
12. Тоқаев, Қ. (15.03.2024). Мемлекет басшысы Қ.Тоқаевтың «Адал адам – Адал еңбек – Адал табыс» Ұлттық құрылтайының үшінші отырысында сөйлеген сөзі. Retrievedfrom http://surl.li/tkqgn
13. Функциональная грамотность в образовании Под редакцией А. В. Хуторского А. В. Хуторской Институт образования человека. Центр дистанционного образования «Эйдос». 2024 г.
14. Социально-экономические аспекты развития системы образования Казахстана - https://bulecon.enu.kz/index.php/main/article/view/409/323.
15. Сулейменова З.Е. Білім берудегі менеджмент. Оқу әдістемеліккешен. -

Көкшетау, 2020. – 119 бет.
16. Николай Ювица. Стратегическое планирование и государственный менеджмент Казахстана. Государственный менеджмент Казахстана.
17. Казахстанский институт стратегических исследований при Президенте Республики Казахстан. Лязат Нуркатова: Человеческий капитал - основа модернизации https://www.inform.kz/ru/lyazat-nurkatova-chelovecheskiy-kapital-osnova-modernizacii_a3130847.
18. Ныгметова Б.Д., Акылбекова А.К. Лидерство и управление изменениям. Методические рекомендаци. Астана: Центр педагогического мастерства АОО НИШ, 2022. – 50 с.
19. Живага А.Ю. Управление конфликтами и стрессами в организации: учебное пособие / А.Ю. Живага. – Южно-Сахалинск: СахГУ, 2019 – 108 с.
20. Нарибаев К.Н., Аганина К.Ж., Нурлихина Г.Б., Утебаева Н.М., Жунусбекова А., Книсарина М.М. Менеджмент в сфере образования: Учебное пособие. Алматы; КазНПУ имени Абая: Изд.-во «Ұлағат», 2020. – 216 с.

Қосымша әдебиеттер:

1. Коротаева, Е. В. Образовательные технологии в педагогическом взаимодействии: учебное пособие для вузов / Е. В. Коротаева. -2-е изд., перераб. и доп. - Москва : Издательство Юрайт, 2024. – 181 с.
2. Функциональная грамотность: Что это? Для кого? Где пригодится? - https://www.youtube.com/watch?v=_Ozidy4vdVk
3. Яковлева, Светлана Геннадьевна. Креативное мышление. Тренажёр креативного мышления : учебное пособие : [издание в pdf-формате] / С. Г. Яковлева. – Москва : Просвещение, 2023. – 36 с. : ил. – Текст : электронный.
4. Формирование и оценка функциональной грамотности учащихся. Учебно-методическое пособие. Алексашина И. Ю., Абдулаева О. А., Киселев Ю. П., 2019.
5. Skillbox Media. Что такое проектное обучение и где оно применяется - https://skillbox.ru/media/education/chto-takoe-proektnoe-obuchenie-i-gde-ono-primenyaetsya/.
6. Skillbox Media. Что такое критическое мышление - простыми словами. https://skillbox.ru/media/growth/chto-takoe-kriticheskoe-myshlenie-i-kak-ego-razvivat/.
7. Разница между профессиональными и коммуникативными навыками. https://asana.com/ru/resources/hard-skills-vs-soft-skills.
8. Патутина Н.А., Гуськов Ю.В., Киселёва О.О., Инновационный менеджмент в образовании, 2024 г.
9. Корзникова Г. Г. Менеджмент в образовании, 2023. URL: https://znanium.ru/catalog/product/1931499. – Режим доступа: по подписке.